

Nr 65

**av herr Hermansson m. fl.
om arbetstidsförkortning.**

Teknikens användning i vårt land styrs av kapitalets profitjakt. Strävan är att varje arbetare med teknikens hjälp skall vara så lönsam som möjligt. Med meritvärderingar, prestationsnormer och liknande system drivs arbetsintensiteten upp på våra arbetsplatser. Resultatet blir att allt fler slås ut ur arbetslivet. Lönearbetarna upplever sina arbetsplatser som ett hot mot sin hälsa. Utvecklingen med ökad jäkt och stress får arbetarna betala med trasiga nerver, magbesvär, utslitna ryggar och liknande.

För att den dagliga kampen för bättre arbetsförhållanden skall få ökad kraft måste arbetsköparnas egenmäktiga maktutövande brytas. Lagar och förordningar som försvarar detta måste avskaffas.

I första hand krävs:

- Paragraf 32 avskaffas. Oinskränkt förhandlingsrätt och möjlighet för den lokala fackliga organisationen att tillgripa strejk om inte förhandlingar ger resultat.
- Lönearbetarna ges laglig rätt att förhindra rationaliseringar, produktionsuppläggningar och tidmätningssystemer som bidrar till att öka utsvevningen.
- Arbetsmiljölagen utformas så att den ger maktbefogenheter till skyddsombud och fackförening.

Utöver dessa åtgärder skulle en förkortning av arbetstiden och en förlängning av semestern med en femte semestervecka väsentligt bidra till att förbättra lönearbetarnas arbetsförhållanden. Arbetstidslagen är – liksom semesterlagen – den lag som reglerar arbetarens arbetstid. Lagstadgad arbetstid om 40 timmar i veckan var genomförd den 1 januari 1973. Detta hade skett i etapper. Emellertid har utvecklingen inneburit att det allmänt anses som alltför lång arbetstid, främst med tanke på den stigande arbetsintensiteten. Det är därför mycket som talar för en generell arbetstidsförkortning till 35 timmar i veckan.

Det viktigaste skälet för kortare arbetstid är naturligtvis att arbetsförhållandena kräver detta. Men från fördelningssynpunkt kommer även in frågan om att lönearbetarna måste få en betydligt större del av den tekniska utvecklingens landvinningar. Vinsterna av de tekniska framstegen tas till större delen av arbetsköparna. Visserligen har många av arbetslivets tunga och arbetskrävande processer försvunnit, men i stället har jäkt och stress kommit att alltmer dominera arbetslivet. Rationaliseringar görs för att öka effektivitet och lönsamhet. Följden blir att varje arbetare belastas hårdare, samtidigt som ett stort antal tvingas vara arbetslösa eller undersysselsatta. Arbetstidsförkortningen har inte följt

den takt som den tekniska utvecklingen haft. Arbetarrörelsens gamla målsättning var att med teknikens utveckling skulle det bli bättre arbetsförhållanden. Maskinerna skulle överta en stor del av jobbet, arbetstakt och arbetstid kunde minskas och alla skulle få ett arbete. Det är dags att förverkliga dessa målsättningar.

Inte minst viktig är en arbetstidsförkortning för att uppnå jämställdhet mellan män och kvinnor. Både män och kvinnor måste i sitt förvärvsarbete få sådana förhållanden och arbetstider som ger möjlighet att gemensamt ta del av hemarbete och barnens uppfostran.

Utifrån dessa ståndpunkter talar allt för att arbetstidsförkortningen tas ut som en förkortning av dagarbetstiden. Men även utifrån de förhållanden som råder på arbetsplatserna – med hög arbetsintensitet – är en förkortning av dagarbetstiden den mest lämpliga. Det är därför angeläget att 35 timmars arbetsvecka med 7 timmars arbetsdag genomförs inom de närmaste åren.

Med hänvisning till ovanstående föreslås

att riksdagen hos regeringen begär förslag om en generell arbetstidsförkortning till 35 timmar i veckan att börja genomföras från 1975.

Stockholm den 15 januari 1974

C.-H. HERMANSSON (vpk)

LARS WERNER (vpk)
i Tyresö

NILS BERNDTSON (vpk)

GUSTAV LORENTZON (vpk)

LARS-OVE HAGBERG (vpk)
i Borlänge

KARIN NORDLANDER (vpk)

JOHN MAGNUSSON (vpk)
i Kristinehamn

EIVOR MARKLUND (vpk)

KARL HALLGREN (vpk)

SUNE OLSSON (vpk)
i Stockholm

PER ISRAELSSON (vpk)